

IS VEŽIŲ IR IŠSIŪSTŲ Į RUSIJOS GILUMĄ LIETUVIŲ KARŲ SAŖAŠAS

- 143. Ltn. Lelešius Eugenijus, 234. SP.
- 145. J. Itn. Lelešius Jonas, 294. SP.
- 146. El. Liaugaudas Antanas, 617. AP.
- 147. Plik. Itn. Maljonis Antanas, 179. SĐSt. (išsiųstas į „kursus“ VI. 10.)
- 148. Plik. Itn. Mašanaukas Ksaveras, KSt.
- 149. Ltn. Mikšionis Iln. Mikšionis, 179. SĐSt.
- 150. Mjr. Mikalauskas Vytautas, KSt.
- 151. Kpt. Mykolaitis Petras, 618. AP.
- 152. Kpt. Mažylis Jonas, 618. AP.
- 153. Kpt. Masandukas Jonas, 259. SP.
- 154. Kpt. Mitalauskas Balys, 184. SĐSt.
- 155. Kpt. Matuonis Jonas, KSt.
- 156. Kpt. Morkūnas Ignas, 294. SP.
- 157. Ltn. Mundrys Juozas, 259. SP.
- 158. Ltn. Mergūdas Romualdas 259. SP.
- 159. Ltn. Mažonas Kazys 306. PnBn.
- 160. Ltn. Martušas Albertas, 297. SP.
- 161. Ltn. Markonis Jonas, ZADn.
- 162. Ltn. Malukas
- 163. J. Itn. Martinėnas Stasys, 262. SP.
- 164. J. Itn. Martišūnas Justas 262. SP.
- 165. Vrk. Micuta Juozas, 306. PnBn.
- 166. K. ats. pak. Medelinkas Petras
- 167. Pak. Markevičius Jurgis, aviacijos.
- 168. Pak. Mackas Kazys, 184. SĐ RbBn.
- 169. El. Morkūnas Antanas, 617. AP.
- 170. Plik. Itn. Navasytis Kazys, 179. SĐSt.
- 171. Kpt. Narvydas Benediktas, 618. AP.
- 172. Kpt. Nociūkas Stasys, 259. SP.
- 173. Kpt. Nevošlaukas Jonas, 259. SP.
- 174. Ltn. Navakas Jonas, 234. SP.
- 175. Ltn. Narijauskas Justas, 234. SP.
- 176. Ltn. Narijauskas Vaclovas, 234. SP.
- 177. Vrk. Nekrošius Mykolas, 179. SĐ.
- 178. Vrk. Nelbcheris Albertas, 297. SP.
- 179. Mjr. Okulė — Kazarinas Anatolijus, 618. AP.
- 180. Ltn. Okšas Mikas, 294. SP.
- 181. Mjr. Polujanskas Jurgis, KSt.
- 182. Kpt. Porūsis Domas, 615. AP.
- 183. Mjr. Porviričius Vladas, 618. AP. (išvežtas lepos mėn. nuo polecko).
- 184. Mjr. gyd. Patašius Juozas, 616. AP.
- 185. Kpt. Pečiūras Vytautas, 259. SP.
- 186. Kpt. Plakidas Vladas, 616. AP.
- 187. Kpt. Petravičius Juozas, 184. SĐSt.
- 188. Kpt. Povilaitis Kazys, (išsiųstas į Sołnečnogorską — į „kursus“ lepos mėn.)
- 189. Ltn. Pečiūnas Martynas, PjDn.
- 190. Ltn. Ponelis Bronius, 184. SĐ PjDn.
- 191. Ltn. Paškevičius Vilius, 262. SP.
- 192. Ltn. Petrušaitis Kazys, 306. PnBn.
- 193. Ltn. Pečiūnas Antanas, 184. SĐ PjDn.
- 194. Ltn. Pečiūnas AZADn.
- 195. J. Itn. Palukaitis Juozas, 184. SĐ PnBn.
- 196. Pak. Prapuolius Juozas, KSt.
- 197. Pak. Petronis Albinas, 615. AP.
- 198. Pak. Pakamšiški, AZADn (atsk. zen. art. div.)
- 199. Civ. tarn. Putruis Romas, 615. AP.
- 200. Pak. Pukštas, AZADn.
- 201. G. Pusederis, 234. SP.
- 202. Plik. Rūpys Leonas, 184. SĐSt. (išsiųstas į „kursus“ VI. 10.)
- 203. Plik. Račkas Leonas, 234. SP.
- 204. Plik. Itn. Raibalkis Kostas, 184. SĐ PnBn.
- 205. Kpt. Ramanašis Pranas, 294. SP.
- 206. Kpt. Ralaitis Juozas, 184. SĐ PnBn.
- 207. Ltn. Ramūnas Bronius, 262. SP.
- 208. Ltn. Rickevičius Česlovas, 297. SP.

- 209. Ltn. Rimas Kazys, (išsiųstas į Sołnečnogorską — į „kursus“ lepos mėn.)
- 210. Ltn. Remišauskas Vsevolodas, 184. AZvBn.
- 211. J. Itn. Rimkus Juozas, 262. SP.
- 212. J. Itn. Rimas Pranas, VPM. (Vilniaus pėstininkų mokyklos) (VI. 16.)
- 213. Ltn. Rastauskas Jurgis, 34. SĐ RbBn.
- 214. El. Rugelis Viktoras, 179. AP.
- 215. Civ. tarn. Razgalis Jonas, 294. SP.
- 216. Plik. Sidabras Antanas, 184. SĐSt.
- 217. Plik. Statkevičius Laurynas, 616. AP.
- 218. Plik. Sidziukaitis Vladas, 615. AP. (išsiųstas į „kursus“ VI. 10.)
- 219. Plik. Stankaitis Mečys, KSt.
- 220. Plik. Itn. Sklerius Alfonsas, 617. AP. (išsiųstas į „kursus“ VI. 10.)
- 221. Mjr. Sanka Juozas, 294. SP.
- 222. Mjr. Starelis Idelfonsas, 262. SP.
- 223. Kpt. Stankevičius Juozas, 262. SP.
- 224. Mjr. Steikūnas Balys, 618. AP.
- 225. Mjr. Sakalius Petras, KSt.
- 226. Kpt. Saunoris Antanas, 294. SP.
- 227. Kpt. Soročkinas Anatolijus, 615. AP.
- 228. Kpt. Staromis Antanas, 615. AP.
- 229. Kpt. Stankevičius Juozas, 262. SP.
- 230. Kpt. Sabienkis Vincas, 234. SP.
- 231. Kpt. Sabalūnas Petras, 234. SP.
- 232. Kpt. Stravinskis Juozas, 259. SP. (Dingęs be žinio).
- 233. Ltn. Sarupliūnas Andrius, 234. SP.
- 234. Ltn. Stankevičius Juozas, 262. SP.
- 235. Ltn. Saževičius Juozas, 234. SP.
- 236. Ltn. Smaliūnas Juozas, 259. SP.
- 237. Ltn. Stundžia Romualdas, 184. SĐ PnBn.
- 238. Ltn. Senulis Vincas, 234. SP.
- 239. Ltn. Sprindys Vaclovas, 184. SĐ ZvBn.
- 240. Ltn. Sušickas Antanas, KSt.
- 241. Ltn. Simokaitis Antanas, 184. SĐ ZADn.
- 242. J. Itn. Skėrys Vytautas, 294. SP.
- 243. J. Itn. Stankis Stankele, 306. PnBn. (VI. 17.)
- 244. J. Itn. gyd. Stanykūnas Vytautas, 306. PnBn. (VI. 17.)
- 245. J. Itn. Sakalavičius Simanas, 615. AP.
- 246. Vrk. Sabaliauskas Antanas, PjDn.
- 247. El. Silininkas Aleksas, 394. SP.
- 248. El. Silininkas Antanas, 259. SP. (karui pradžioje).
- 249. Plik. Itn. Sackus Jurgis, 297. SP.
- 250. Plik. Itn. Silepovis Juozas, 259. SP.
- 251. Mjr. Sniras Vladas, 184. SĐ PnBn.
- 252. Mjr. Saknas Juozas, 179. SĐSt.
- 253. Ltn. Sidigas Julius, 616. AP.
- 254. Ltn. Sperberis Albinas, 262. SP.
- 255. Ltn. Sestokaitis Stasys, aviacijos.
- 256. Ltn. Sankas Antanas, 617. AP.
- 257. J. Itn. Simonius Teofilus, 184. SĐ PnBn.
- 258. Vrk. Stasys Tomas, 259. SP.
- 259. Plik. Itn. Tallat — Kelpša, 616. AP.
- 260. Kpt. Teryvidis Antanas, 618. AP.
- 261. Kpt. Terevis Juozas, 294. SP.
- 262. Ltn. Tamsas Antanas, 262. SP.
- 263. Ltn. Tamas Kazys, 179. SĐSt.
- 264. Ltn. Tūkus Felikas, 262. SP.
- 265. Ltn. Turuta, 297. SP.
- 266. J. Itn. Trakinskis Povilas, ZADn.
- 267. J. Itn. Tjūnaitis Algirdas, 184. SĐ PnBn.
- 268. J. Itn. Teišerėnas Česlovas, 262. SP.
- 269. El. Tamoilinis, 297. SP.
- 270. Plik. Urbas Adolfas, 297. SP. (išsiųstas į „kursus“ VI. 10.)

- 271. Mjr. Uždevinys Stasys, VPM. (išsiųstas į „kursus“ VI. 10.)
- 272. Kpt. Urniežius Ljudas, 259. SP.
- 273. Ltn. Urbutis Vincas, 262. SP.
- 274. J. Itn. Urbella Jonas, 306. PnBn.
- 275. J. Itn. Urbonavičius Ljudas, 306. PnBn.
- 276. Plik. Itn. Ušienis Alfonsas, KSt.
- 277. Kpt. Vabalas Jonas, 179. SĐSt.
- 278. Kpt. Vaičiūns Ljudas, 294. SP.
- 279. Kpt. Verkynas Antanas, 184. SĐSt.
- 280. Kpt. Vaičiūnas Antanas, 234. SP.
- 281. Ltn. Valkeičius Antanas, 259. SP.
- 282. Ltn. Varnas Jonas, 259. SP.
- 283. Ltn. Vasilauskas Metardas, aviacijos.
- 284. Ltn. Vadopalas Petras, 294. SP.
- 285. Ltn. Vaitkevičius Eduardas, 234. SP.
- 286. Ltn. Vaitkylis Kazys, 179. SĐ ZvBn.
- 287. Ltn. Vitas Jonas, KZADn.
- 288. Ltn. Viržilis Pranas, 184. SĐ ZADn.
- 289. Ltn. Vaivyrda — Vojaževičus Juozas, 294. SP.
- 290. Ltn. Volotka Vaclovas, 184. SĐ PjDn.
- 291. Ltn. Vykinas 297. SP.
- 292. J. Itn. Vainorius Aleksas, 179. SĐSt.
- 293. J. Itn. Vengrys Algirdas, 262. SP.
- 294. J. Itn. Viržilis Pranas — Leonas, 294. SP.
- 295. Pak. Vaitkus Antanas, 262. SP.
- 296. Pak. Vaitkevičius, 615. AP.
- 297. Mjr. Zavadskas Benius, 184. SĐ ZADn.
- 298. Kpt. Zelenakis Antanas, 616. AP.
- 299. Kpt. Zenius Juozas, 179. SĐ ZvBn.
- 300. J. Itn. Zemeliauskas Juozas, 306. PnBn.
- 301. Pak. Zovys Juozas, 184. SĐ PnBn.
- 302. B. gen. Zilys Vincas, KSt. (išsiųstas į „kursus“ VI. 13.)
- 303. Plik. Zadeika Vaclovas, KSt.
- 304. Ltn. Ziečia Balys, 615. AP.
- 305. Ltn. Zvankišis Alfonsas, 297. SP.
- 306. Plik. Zovys Juozas, 184. SĐ PnBn.
- 307. J. Itn. Ziečia Petras, VPM.
- 308. Vrk. Žibaitis (išsiųstas į Sołnečnogorską — į „kursus“ lepos mėn.)
- 309. Pak. Žilys, 294. SP.
- 310. Civ. tarn. Žilys Stasys, 615. AP.
- 311. Pak. Žvickas Vladas, AZADn.

Redakcija paėmė, kad pagrindinius išvežtųjų karių sąrašų duomenis sudaro žinios, gautos iš 29 korpuso dalykų lietuvių, tuoj po karo veiksmų susibūrus Vilniuje. Suprantama, kad tokios aplinkybės žinios apie išvežtuoju visų 100% negalėjo būti tikšios; todėl jos buvo mokesčio papildomas ir karinė anketų pasakojimų ir pranešimų šaltinis.

Daber, pasiebus turimą išvežtųjų sąrašą, kvietė daber visus karus ar šiap žinančius tuojau pranešti redakcijai visus, gal būt, dar nepasiekčius karus ir daber sąrašė esančius netikslumus apie pasiekėtajų daber, varius, išvežimo datas ir kt. Tik šiuo būdu patiksliname išvežtųjų lietuvių karių sąrašą, o tai yra visų mūsų pareiga.

Be to, naujai gautomis žiniomis išvežti dar šie nepasiekėti kariai:

- 312. Ltn. Aloderis Robertas, 179. SĐ AZvBn. (VI. 16.)
- 313. Ltn. Kaunas Kęstutis — Leonas, 259. SP.
- 314. San. vrk. Lipnickas, 297. SP. (prieš pat karą išsiųstas į Tula — staigiai atvežti, ir negrįžo).
- 315. El. Markauskas Jonas, 294. SP.
- 316. El. Silininkas Vladas, 294. SP.
- 317. Ltn. Betonaras Valerjonas, 262. SP.

Mūsų žuvusieji Gudijoje

V. U. Sapūnėnas „Naujoje Lietuvoje“ rašė apie lietuvių karių kapus Gudijoje.

Tarp Glubokos (lenkiškai Gliemboke) ir Dunilovičių, apie penki kilometrų nuo Dunilovičių, Nokyje vieniemyje gyvena Jan Štasyj. Prie pat šio vieniemyio sodybos palaidotas nežinomas Lietuvos karininkas, kurio kapas apaugęs gėlėmis ir bukas mažai žvelgia. To paties Nokyje vieniemyio laukuose, pamiškėje, palaidoti dar du lietuvių kariniai. Juos priglaudė vienas kapas. Kiek toliau, Nokyje vieniemyje ir Zukovo kaime, yra dar 10 lietuvių karių ir vieno kario, rinkinio kapai. Taip pat mažais kryželiais atžymėti ir gėlėmis apaugę. Vietos gyvenotjai žuvusius gražiai palaidoję, už

juos meldę, kapus dažnai lanko ir tebesimeldžia.

Zukovo kaime gyvenotjai susijaudinę pasakoja apie įvykius jų apylinkėse, kuriuos jie patys matė arba iš kitų girdėjo. Birželio 26 diena atvykęs čia, didesnis lietuvių artillerijos dalinys, kuriame buvo nemažai kariau, išėjo lietuvių čia tą dieną sukėlė. Prasišėdęs smarkus suadymas iš šautuvų ir kitių pabūklų.

Saudymo metu daug lietuvių pamškojo po apylinkės miškus, nesakėdami sužeista ir užmušta, o kiti priversti įgyvavo iš čia toliau, į rytus. Susidūmimo vietoje rasta knygų bel sąsūrininkų, matyt, priklausių lietuviams Baltouki, tarnavusiam 1 pėstininkų Gedimino pulke, ir puskarininkų Zalakuški.

Nokyje vieniemyje susidūmimo metu sėpėsis pulkininkas Parelis, palikęs savo žmonai (gvencaiti Vilniuje) du laiškus. Pats, berods, toliau su daliniu į rytus nužygdavęs. Zukovo kaime apie 7 dienas slapstėsi lietuvis karys Antanas Minys, kuriame buvo nemažai kariau. Sakų apylinkėse, Vokiečių armijos čia patrodžius, jis pasitraukęs atgal, į vakarus.

Vienas sužeistas lietuvis karys buvęs vestamas į Dunilovičių ligoninę, bet pakėlė mirę ir buvo palaidotas Dunilovičių katalikų kapinėse. Toje pačioje Dunilovičių ligoninėje buvo šioje sodymo kapitonas Jonas Polėjus, siegęs plaučių uždegimu. Vokiečiams užėmus ir pasveikus, jis draug su kitu kariu patraukęs taip pat tėviškės pusę. Be

to, Dunilovičių ligoninėje buvo tvarstomi sužeisti šie lietuvių kariniai, vienas leitenantas ir vienas mokytojas. Vieniemyje ir rasi nuvyrty toliau. Tu pačiu metu, kaip pasakoja vietos gyvenotjai, iš Dunilovičių pabėgę du lietuvių kari gydytojai.

Prie nužudytųjų nerasta jokių dokumentų ir nežinia kokie lietuvių kariai yra palaidoti čia. Ant kapo, kuriame palaidoti du kariniai, paliko šalio odos pusę įrašytos šios pavardės: Mikuckis, Andriulis, Puodžius ir Borisovas. Kitame šalme įrašyti inicialai: „M. B.“ ir „M. V.“. Tačiau iš jų (rašė) negalima daryti jokių išvadų, nes galėjo kuras, kuris ten žuvo, savo pavardės visai neįrašyti.

Be Zukovo kaime lietuvių karių kapų, vietos gyvenotjai pasakoja ir apie kitus esančius panašius kapus. Biotovioje

vieniemyje sutikta lietuvių Dabrė Romelėty iš Kalviškių, Audriūko vėdinio, pamiškėje, kad apie 9 km nuo Pastoviuo Gluboko kryptimi, Kurevičių kaime laukuose esą palaidoti 3 lietuvių karininkai, kuriuos ukiminkal matė arklius ganant ir vėliau račę visus nušautus.

Ta pačia Glubokos kryptimi, apie pusantrio kilometro nuo Pastoviuo, dešinėje kelio pusėje, Bžostovičių palivarko pievoje, palaidotas lietuvis karininkas, kuris nušautas, prašygdavus pro ten lietuvių kariuomenel. Šis nežinomojo kariniko kapo (globos) vietos gyvenotjais Jan Tataruk.

Tiek buvę patiria iš Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ekspedicijos dalyvių, dar vėsaug vėlavusiu Lietuvos karių keliais, apie jų likusius skaudžius pabėdokus.

(Tęsinys)

Videms apgrodinotų skyrių vadams bataliono vadai stipriai paspaudė rankas ir davė įsakymą: „Po penkių minučių pradėti. Aš žingsniuosi paskui 3 kuopos šarvuotus“.

Prie belaisvirkstančių karininkų rato antra karta pribėgo ryšininkas iš 3. Kp. radiojo auksinio vėžimio. Jis vėl davė raštelį. Karininkas sustojo. Naujas pranešimas. 3. Kp. vadai persikvietė:

„Herberto antrasis pranešimas. Ant plento pamitė 2 priekiniai. Iglau sumta. Mašinos tinka naudoti. Priešais netko nepastebėjo“.

„Donnerwetter! — nusikėlė 3. Kp. vadas, — ar negalima būtų? — Sprogdintojai vada prišoko prie kapitono Feliks. Leitenantas Wahrenfels susijaudinęs užkimsiu balsu pasirašė: „Fone kapitonas ar negalėjau gauti jūsų sunkvežimius?“

Kapitonas Feliks jau ir pats galvojo, kad drąsies vyras pasitaiko gera proga. Ypač III ir IV skyrių reikiėjo atlikti ligą vėžimio, to, nūdieno dėdės, sprogamata medžiaga. Tokia me blogame ore, miglioje ir lietuje, sprogdintojams atsargiai elgiamasi, kai ir pavartyti. Tai pat suprato ir vada, kuris buvo drąsus ir pasiryžęs.

— Gerai Wahrenfelau, nupredė vadas. — Jūs gaunate savo ir Engeringio skyrių vieną pamitę sunkvežimį. Jūsų kelias tas pat. Vėžimuko į šalin drauslė — tada pavartyti. Munizer ir Runge, jų sava 5 kilometrų atliksit pašėon. Na, vykit!

IV.

Miglotą ir lietingą naktį autovežimį vora stūmė pulto kryptimi. Vėžimtuojai laikėme, kaip buvo įsakta, mažiausia 80 m atstumas. Reikėjo stengtis nepažeisti kelio, kuris buvo labai vingiuotas irėjo taro žmogaus sukėlimo įvairu laukų.

Iškliminimo turo per dvidešimt metų bolševikų agitatorių papūpų kartojamas skatinimas komisarais pradžioje priminė atėjus „garbingosios spalio revoliucijos“ dvidešimtį trijų metų sukakties šventę. Toliau visuo deputatūkos iškrėbimui augo pusvalandžio laiko pūpų negirdėtas būgalingas „savus“, apie tarybinio žmogaus pasiekimą „gerbūvi“ — „tauti laisvę“ Sovietų sąjungoje, apie „draugo“ Stalino „lentelės rūpestį išlaisvinti iš kapitalistų išnaudojimo“ visų šalių darbininkus ir valstietius...

— Draugai komandieriai ir politrukai! Mes turime padėti visus pastangas, kad iš didžiulio revoliucijos sukakties pūpų išsklaidytume ir visų bolševikų budrumu, — keldamas savo balsą, šaukė Razinovičius.

— Tačiau šis turis jums pranešti, kad mūsų pulke yra „kai kurių svolaivių“, kurie vora kontrevoliucinių darbų prieš visą Sovietų Sąjungą ir silpnina raundonos armijos galybę. — staiga pradėjo plūsti vis dar garsesnis, kaip komisarų...
— Ar jūs žinote, kas atitalko šėtosios kuopos Lenino kambaryje? Šiandien ten buvo iškilnioti Lenino, Stalino, Vorožovo paveikslai... Ten sunaikinta dalia papuošimų drauge su sieniniu kuopos laikraščiu, pavėstus šiai sukakties pamėninti. Tavarėž kapitonas Doctus. Ar suprantate, kas dedasi jūsų kuopos. Ar ne „draugus“ esate...
— Ar jums žinoma, kad kiekvieną momentu galūte būti sumistas ir atiduotas teismui! — sušuko apdūpotojes komisarės templamam šėtosios kuopos vadui.

Šiuo aršaus puolimo momentu ramiai pasirodė

— Kad tik pasiekume Zarečę! — tarė kapitonas Feliks savo adjutantai, ir po to pastebėjo: — Nežinrnti antuosi, lietaus ir minkintos žemės autovežimiai kelio pagariška trūkiama. Tačiau tuos 7 kilometrų mes turime nuvažiuoti, nes atviraklėžiai — neatiksimės uždavinio. Jei bolševikai kietu pientu pūti voroms šen bet ten vėžimė, tai jie mūsų negrėdės. Tačiau, jei jie susigalvos pasūsti į Zarečę pėsčių žvalgū daini, tada gali viskas nepavykti. Ar jau telegrafavote dviejai, kad mes pradėjome žygi? —

— Taip, pone kapitone, jau prieš keivirt valandos divizija gavo pranešimą.

Zygis vyko toliau. Nakties tamsoje autovežimio įgulos įtemptai klausėsi. Rankos laikė parengtus šauki ginklus.

Šiandien prieš pietus visose trijuose kuopose vyrų rikiavosi beveik griežtai, kad kuopų vada, grįžė iš pasikabėjimo su bataliono vada, supažindino juos su bataliono uždaviniu. Išsprogindintį plentą ir geležinkelio linijas apie 24 kilometrai priešio užmurgaryje Uždavinys pioniero širdiai.

Kada kuopų vada iškilnių tu susideikimo gysū reikšme priėmė, kai jie įrodė, kad joms priešais prisigloba vis daugiau naujų papildymų: žmonių, pantių ir munijicos, kad tas kelias ir geležinkelio linijos didina jų pasipriešinimą, ir be abejonių, kuopose dar daug te pūpų pūpū, reikiama mirtį ir žiaudus — tada pionierių skyrių sužibė. Į klausimą, kas eis savanoriškai į sprogdintojų skyrius, visi karininkai, viršijos ir pūkarininkai ir iš trijų kuopų per tris šimtus vyrų išėjo į priekį. Bataliono vada įsakymu buvo išrinkti du karininkai, du viršijos ir 20 vyrų. Kiekviena kuopa galejo duoti po lygį savanorių šauki.

Sprogdintojų skyrius su vada važiuo kuopų šarvuotais bataliono priekiauju, paštrine, pasiekio plentą, pasinerti į miškų anapus didžiojo kelio, prišliaužti lietingą naktį prie prie-

ko gyvūninių gysū ir dinamito pagalba bus praeuktai. Su savo vadais susigalvė, išitūi popietį jie sėdėjo, stūdiavo kiekviena žieduolė centimetrai ir ruošė planus. Būti pasiekime vargas iki pagal kompas atlikti tokį žygi nakti su sunkiaisiais ginklais ir sprogamatos medžiagos žygiu. Tačiau jie tai atliko, nieko čia nepastebėjo.

Tuo tarpu sąryšis su priešo sunkvežimio panaudojimo liknevančios Wahrenfels su feldfeliebu Engering aptarė mažiausiano pasiekimus. Jie nutarė dideliu greičiu važiuoti keliu, kuris iš plento veda į rytus. Abu sprogdintojų skyriai turėjo būti kartu. Vyrų gysū mašinoje, abu vada sėdės sunkvežimio priekiauju, o feldfelis, Engering prie jo. Kiekviena ulaimas palapinė, o sunkvežimio langus gerokai aptaikys purvais.

— Bus pavojinga, — baigdamas pasakė ltn. Wahrenfels, — kai pervazuosime pirmuosius žvėgius ir kai įsikime arba sutiksimė vora. Tada vėrys sunkvežimiu, kiek jis išgal.

— Taip, pone leitenantė, — pritarė feldfelis, Engering, — tada bus „karbid“!

ltn. Wahrenfels patenkintas liktelė, Engeringas suprato. „Karbid“ — retiškas lėktuvis atėmė pritaikė duobū, padangū nuledimo ar igulos kauki lūžimo.

Pora vraga atnukubėjo mototeklininkais — ryšininkais. Pravažiavo duobū, pūpū sunkvežimio įgulos tai pastebėjo. Ar vieta, tu pasiekta? Prie bataliono vado autoteklininkas — ryšininkas paspausio ir adjutantai padavė vado lietas sugūbėtas raštelis. — 3. Kp. vada praneša, kad nesusiūrėš su priešū jis pravažiavo por Zarečę ir sustriūo su Herbertu. Dabar, pagal įsakymą, jis saugoja bataliono autovežimį sustojimo vietoje Zarečėje.

— Gerai! Įsakymas atgal! Kai žiūti I ir 2. Kp. pėsčios parėdė susitūkti į plentą, 3. Kp. šarvuotū daini plentū frontu paržengti kelią ir anoj pusėj sudar-

yti prieliktū, mažiausū 500 m gyvū. Tikliau pasinerti ribą są palleku 3. Kp. vadū. Tiklūs pasiekus pranešti.

Nežinrnti automobilio mėty-mo ir triukškingū adjutantai buvo iklenkino žibintuolėto švie-sios įrašymū užrašė ir mostelė-je susūtininkū artū, įsakė: „3. Kp. vadū! Pirmyn!“

— Dėhnertai, — kapitono balsas vėl įsakė, — prie rytinio išė-jimo iš Zarečės jūs krenkite ba-taliono vadovietė. Radžio stotis likks pas jus. Divizijai pranešikū- to padėti. Aš su mototeklininkū, priekū vykiū pas 3. Kp. vada. Nuo padėties, plėtimosi parėdė, ar aš jūs su vadoviete pritaiku-siu prie plento. Prie rytinio išė-jimo iš Zarečės jūs išlipkite ir sulaukykite vadovavimo dalinio autovežimius I, ir 2. kuopos ty-ri pasieksitū.

V.

Kapitonas Feliks sėdėjo greta 3. Kp. vado, kuris savo vadovietė buvo išsirengęs prie plento, pusiau baltame sovietū bunkerio. Kuopos šarvuotai, priekū nepastebėti, prieš pūsvaizdai paržengė plentą rytū kryptimi, pravažiavo miškū, panašū į aukštū medžių parkū, ir spar-mu atėmė į plentą, sustojo vos per 1.000 metrū nuo I ir 2. ryšus. Aukštumeto stovū tankū medžių pašeitė vienkiemiai sudarė pul-ka aišnyne. Tuo savo šarvuoti-siu saugon buvo išatės Her-bergas. Kadangi netiesė, kad iš tankū netiesė, mat į jam buvo piskirtas vienas pionierių skyrius iš 5. Kp. būrio. Kuopa sėdėjo laiko pavaldio prieliktū; plentas buvo lyg ir to lanko sty-ga.

— Sovietai nenūjauja, ką mes čia darome, todėl jie ir nepastebė šio vietoj kuopos saugos. Jūs manytu, mes esame vakaruose už 10 kilometrū. Vėnia-va pradėdė tik tada, kai kuopos uždarys keli. Štai, ten eina an-troji kuopa, — 3. Kp. vadas pa-rodė atgal.

Tyliai, kasutaus ir ginklus tyri-tai prisiskibėme bet apnyčioje, 2.

Kp. vyrų ilga virtinė ejo vienas pasiekus kita.

— Kaip indėnai, — pastebėjo 3. Kp. vadas. Kapitonas Feliks patenkintas liktelėto. Iš tu 180 vyrū, kurie ten sėdino, kiekvie-nas buvo įsirengis į savo uždavi-nių. Patrulis pasiekė plentą ir pasuko į pietus. Kuopa pasidai-lijo: vienas skyrius dešinėn, kitas kairėn į plentū gytuos.

— Kaip tik tuo momentu pri-šliaužė kuopos vadas su savo vadovavimo daliniu. Beveik dviejū metrū ilgio vyrmenys leitenantas, per pečius ant dir-žės pasiskibęs pistoletū — kulkavadi, bataliono vado šik-telėtas, skubio priėjū ir prane-šė:

— Mano išsūsti žvalgai apie 800 m į pietus nuo čia surado medinį 300 m ilgio tiltą. Aš nuspaudiau nūmitį grindinį ir iš-tūj pavertsi autovežimū spastais.

— Sutinku, — liktelėto ba-taliono vadas. Jūs žinote, iš-šaukė spūstus —nūbilga minis, —bataliono vadas pratarė 3. Kp. vadū. Jei tik atvažiuos neilga vora, tai bolševikai igrius, kelis iš pagrinū užvers ir atrodys, —bataliono vadas išvydė. Ar-tū išlaušė išilps pažūrėti nuostoli-ū.

— Ir be didelių nuostolių bus mūsų antrosios kuopos sumitū! —sėkė 3. Kp. vadas.

Kapitonas Feliks liktelėto. — Tai būtų pulkianais pasiekė-mas. Viskas priklauso nuo to, kad mūsų pasiruolinai ir veiks-mai iš prie plento keli galint liptū išilksū sovietū nepastebė-ti. Kas tik pakels trūkiama — tam klus, — baigė jis kietai ir pasukintū sakinį pabrėžė griež-tu mostu.

Lauke, šilpnoje bunkerio dur-ty šviešoje, pasirodė kareivis. Grabtybėmas rankomis, jis mė-

lato budėti kuopose ir batalionuose. Pulko rajono apsaugai bus skiriamas specialūs patruliai. Tais, są dar kartą įspėjus visus vadus, kad jis esate atsakingi už šventės pasiekimą ir tvarką pulke. O dabar grįžė iš dalinius, tuoj patinkinti kovotojų dėžutes ir politrukams man skūti pranešti apie rastuosius kovin-kius raketos burkinius sąaugimus. — priė- prie savo pamokio paibaigos pulko komisarais Michail Razinovič Mordasjev.

Pastarajam baigus, pulko vadas kalbėjo labai trumpai. Pažymėjo, kad prie komisarų kalbos ne-turis nieko daugiau pridėti, kvietė karininkus šven-čių dienomis daboiti tvarkyti, vos leikiamos plomėdo popieriaus raketos. Iškilniams mityngams šventės išvė-kerasė ir pirmąjį dieną, parodos, privertini kino scenai, pasiekus, ekskursijos, dalinių pasivaikšto-jeimo, nuolatinis sąryšis tikrinimas ir kt. atlikti patvirtino komisarų uždavius, kad šventės dienomis iš tikrųjų bus ne poilsis, bet šitėsas kovotojų tampry-mas ir vadų bėrsmatikas varginimas, laikant juos karveivinėse, mitynguose ar be praeuktos tikrintas sąrybas ir tarnyba, kad įvairūs „papuošai“ būtų žūt būt, apsaugoti nuo „kontrevoliucio-“.

Razinovičiaus atakai ir antrojo bataliono vadas majoras Karjytas.

— A vi, tavarėži komandir bataliona, taip pat atsakote už šį įvyki!

— Tak, tavarėži komisar, — šaltu manymu tar-nybūkai šaukė majoras Karjytas, lėta atistudomas są vėloje.

— Jūs nemanykite, kad bataliono vada pareiga ir atsakomybė tikti už karinį bataliono parengimą! Jeigu jūsų batalonas gerai pasirodė lauko pratimuose, tai dar nerūkita, kad jame galima leist veistis visokiems „laudies priekū“ lixdamas.

— Ne lixduos, bet lixduos, — slapdomis mityngė patkildino netoli savo stoviničo bataliono vado sėdės vyrų adjutantas ltn. Bijaūnas.

— Mes sunaikinsime visus partijos ir valstybės priekūš Komunizmas kaip milninkias akmuo, visą pakulūti atistudomas, nesuimomai rieda pakalėnin.

— I prasarj, —dingtelė majoras Karjytū vis daingis mityngi, ir jis vos susialikė netypletojeje.

— Sadites! — piktai sėdė komisaras stovinties majorū Karjytū ir kapitoniū Doctui.

— Gerai! dešimti minučių komisaras plūdosi ir grasino kontrevoliucijos atėrcu.

— Tak vot, tavarėži. Tarybinės šventes yra ne tam, kad dieną kita ramiai lixtes. Kiekvienas komandierius — šios šventės dienomis turū kau dau-giaus būti su savo žmonėmis ir budriai saugoti.

— I prasarj, —dingtelė majoras Karjytū vis daingis mityngi, ir jis vos susialikė netypletojeje.

— Sadites! — piktai sėdė komisaras stovinties majorū Karjytū ir kapitoniū Doctui.

— Gerai! dešimti minučių komisaras plūdosi ir grasino kontrevoliucijos atėrcu.

gino susidaryti tamsiame bunkeryje.—Pone kapitone,— praneško belėlis,— mane šuničia leitenantas Dehnert. Iš diviziono klausė, ar pientas pasiekėtas, ir leitenantas Dehnert pradėjo leisti jam atėiti čia prie kin.

— Du, kurie nesuvaldo savo kantrybės,— nusistypėjo kapitonas Feliks.— Ar galima už- žiebtis ugnies? Liepkite išdėstyti duris ir langus,— kreipėsi į trėfiosios kuopos vadą.— Aš norėčiau parašyti išamų pranešimą.

Belėnis sudėio kilėnias šibn- tuzius. Vadas raė, trumpai aptardamas uždavinio vykdymo eiga iki to momento. Paskutinį sakiniį jis raė su pastenkinimu, mane žinojau, kad tai sudarys ma- žą sensaciją.—Sprogindujų skyr- ialis 0.15 val. perėngė pientą. Du skyrilai, pasikirti išsproginti gelėtikai, esantį toliausiai ir ryžius, panaudojė rusišką sunk- vežimii (LKW).

Pranešimą jis dar kartą per- kalė ir pasiraė.

— Leitenantas Dehnert pri- valo pasitikėti mociokėnėmis,— ryškiai išdijavė, o pats pa- darė tur pasilikti Zarėdė. Vado- vavimo dalinys nam dar nerel- kalingas,—kpt. Feliks tarė 3. Kp vadui.— Aš norėčiau pirmiau su žiniomis apėiti įsėjus są- vokus, šiuos pasitikėtinus ir kuopa. Parengkite pientą.

Tuo pačiu metu, kai abu kar- nininkai tamsiame bunkeryje le- kėjo savo daiktų, nakties tamsio- vienas po kito sugrėžė į priekį, straportavė: „Šiaurėje yra sprogimai, atrodė, kad minos“.

— Gal ir jūsu tiesa. Tai įvyko 1. Kp bare. Aš tuoj einu ten. Palydovai turi eiti drauge.

VI.

1. Kp. kaip 2. Kp. pientis iš Zarėdės pasėkė pėdėtu. Tuo metu, kai 2. Kp turėjo būtinai uždaryti pientą pietuose bet ko- kiam susiekimui į šiaurę, tai 1. Kp savo uždavinii vykdė tu- rėdama judėdama šiaurėn. Jos uždavinys pat pat buvo už- tvėrti kelią šiaurėje, tačiau pri- vėrimai ji turėjo pasirengti už- tvėrtimui ir visus tuo metu šiau- rės vaizduojimus sunkvežimius sugadinti. Kelyje iš šiaurės į pietus, taigi iš priėio užnugario į frontą, galima buvo laukti sin- kiai pakrautu vorų. Ten laukė belisavių ir medžiagos, municij- os ir kit, mato grobis. 1. Kp vadą sustaė gėti planą: Viena būrii jis nuspreidė pastū- mėti pientu toli į šiaurę. Sitas būrys turėjo tik stebėti ir prane- šinti, jei turėjo jungti telefono laidus, o kitas būrys turėjo la- bėrai, kairėje ir dešinėje sugulė pientą groviuose, laiki pareng- tias greitasias minų kilėtis. Ži- urinti koks pranešimas ateis iš bū- rių, šiaurės šiaurės, kuopa turė- ti sulaukyti atėikus antėvėrius, jų įgulas sumiti arba, jei atėiviaužė išėta vora, padėti minų kilėtis. Tuo būdu pientas ir šiaurėje būtų užtvėrtas.

Šiuo tikiu keliu kuopa, prie- lo netrukdoma, užėmė savo pozicijas. Telefono ryšys kiek- vienas pionierius trokėtie trė- kio kas iš minėjų sulaukė pū- tū pranešimo, susirėmė.

Pagaliau po pusvalandžio lau- kimo, iš kuopos vadovėties pas- tūrie prisdopintas šūktelėjimas „Achtung!“, kuris baėdo greitumu paspaudė telefoną. Efe- telefono gūlyto pato kuopos va- das ir apaudė prie ausies tele- fono ragelį. Pirmojo būrio va- das praneė: „Iš šiaurės atėia- au- tovežimii tėėsyas. Tai motor- lai, LKW... girdėti ir vikėrų tarėkėjimas... Atėiviaužo tan- kai.“ Antrame laido gale kuopos vadvas vos susiėkė garais nesur- keikė, ir klausėsi toliau. Dusi- bus balsais iš šiaurės negarai- skambėjo, lyg nerodėmas at- kreipė priešo dėmėti: „Kaip tik šiuo momentu po šalį pamau- žė valdė, bet tankai užpakalyje šėka keturi, ne, šeši, LKW“.

1. Kp vadus, išgirdėš žodį „tan- kai“, ranka pridėngė ragelį ir padavė navojuos komandą, ku- ri vis toliau buvo perėduojama: „Atėiviaužo tankai! Padėti mi- nuų kilėtis! Parengti granatų ry- žulius!“ O 1. Kp ragelį pasakė: „Vis- ką supratu. Užtvėrėkite kelią į šiaurę. Užėmė vieno priedėkus su minomis, turį užtvėrti. Su dviem skyrilais pulkite pietų kryptim paskutinį sunkveži- mii“.

Iš šiaurės vis stipriau dundėjo. Vado vora su tankais praėky- ke. Kuopa jau žinojo, kad jų yra du. Naktį toli atėidė vikėrų tarėkėjimas. Vyrai, kaip kėliai nusėmėlis pūsis, gūrelė pas- lėpėsi. Yraus priedėkyje, iš- praėdė pirmas tankas. Jis pra- vėziavo, o užpakalyje, įkan- diu, jo važiavio antras. Minų už- tvėra buvo padėta beveik paėia- ma pietiniame kuopos pozicijų- gale, per 50 m nuo priedėkus žėmonii. Paskui važiavo sunk- vežimii. Kai trėfaisis LKW atėidėrie pirmų pionierų, nakties tamsi įvykė perėkė kur- nininkai, kurie toliau pasiraė- sėkė antras ir trėcias sprogimas. Nusaidint sprogimų graėstumi, pasigirdo rikimai, stabėi- gūlydėjimas ir visai praėkyje- žėmė— autovežimii susidūrimo garsas.

— Pirmyn!— perėbė per pionierų eilėes.— Pirmiausia tankus!— dar susėjo suėikti kėliai, ir priešo vora iš- spėdėsi. Jis spėdėsi pėdėti, pė- dėti buvo apėverti ir nublokėti žėros kėlio. Tarų jų gūlyje, irgi ant minos užvaėzėtas, sunk- vežimius. Visas mėsėmas priedė- kus su nuobėdėmis sprogėdimo garsais buvo nutrauktas. Autė- gė. Kiti sunkvežimiai, nusėvėti- iš kėlio stambiu, buvo įvaė- vie vienas į kitą ir nepaprastai greitai pasidėdėsi ugnimii.

— Viena atėiviaužė priedė- kus, kitas priedėkus sprogėdimo garsais buvo nutrauktas. Autė- gė. Kiti sunkvežimiai, nusėvėti- iš kėlio stambiu, buvo įvaė- vie vienas į kitą ir nepaprastai greitai pasidėdėsi ugnimii.

— Viena atėiviaužė priedė- kus, kitas priedėkus sprogėdimo garsais buvo nutrauktas. Autė- gė. Kiti sunkvežimiai, nusėvėti- iš kėlio stambiu, buvo įvaė- vie vienas į kitą ir nepaprastai greitai pasidėdėsi ugnimii.

— Viena atėiviaužė priedė- kus, kitas priedėkus sprogėdimo garsais buvo nutrauktas. Autė- gė. Kiti sunkvežimiai, nusėvėti- iš kėlio stambiu, buvo įvaė- vie vienas į kitą ir nepaprastai greitai pasidėdėsi ugnimii.

— Viena atėiviaužė priedė- kus, kitas priedėkus sprogėdimo garsais buvo nutrauktas. Autė- gė. Kiti sunkvežimiai, nusėvėti- iš kėlio stambiu, buvo įvaė- vie vienas į kitą ir nepaprastai greitai pasidėdėsi ugnimii.

— Viena atėiviaužė priedė- kus, kitas priedėkus sprogėdimo garsais buvo nutrauktas. Autė- gė. Kiti sunkvežimiai, nusėvėti- iš kėlio stambiu, buvo įvaė- vie vienas į kitą ir nepaprastai greitai pasidėdėsi ugnimii.

— Viena atėiviaužė priedė- kus, kitas priedėkus sprogėdimo garsais buvo nutrauktas. Autė- gė. Kiti sunkvežimiai, nusėvėti- iš kėlio stambiu, buvo įvaė- vie vienas į kitą ir nepaprastai greitai pasidėdėsi ugnimii.

— Viena atėiviaužė priedė- kus, kitas priedėkus sprogėdimo garsais buvo nutrauktas. Autė- gė. Kiti sunkvežimiai, nusėvėti- iš kėlio stambiu, buvo įvaė- vie vienas į kitą ir nepaprastai greitai pasidėdėsi ugnimii.

— Viena atėiviaužė priedė- kus, kitas priedėkus sprogėdimo garsais buvo nutrauktas. Autė- gė. Kiti sunkvežimiai, nusėvėti- iš kėlio stambiu, buvo įvaė- vie vienas į kitą ir nepaprastai greitai pasidėdėsi ugnimii.

6 Stalino „rojaus apatėlų“ atsimaivimas „badaujancioje“ Lietuvoje

Komandierius su savo „katėlė“ pirmomis dienomis... .. Ir metus Lietuvoje pabuvojus

palydovų dalinys. Ar galima užteigti dėganai sunkvežimii? Kas juose buvo pabėgėti? Trečiojo būrio vadus, kuris buvo artį priėjėš ir girdėto batalio- no vado klausimu, tuoj prane- šė:

— Tankų įgulas du vyrėi ne- žinti, kėiti gėroktė atėimėti, ta- čiau nesuėdėti. Dėganėjuo šiu- keižimo vatruotojis ir palydo- vas taip pat negyvi, 15 vyrų su- garta. Maėšinos apkrautos sta-

tybinė pozicijų medžiaga. Dė- ganėis LKW yra pilnas geležies. Pirmosime į liepsnė žėmė ir jis greitai užėgė.

— Pastripkinti jėmė tu,— ba- taliono vadas įsakė 1. Kp vadui, — o autovežimius pamėgėkite dar labiau sugrėsti. Gerėses kėlio uėtvėros negalima nei no- rėti Nulmitis ranka. Mums iš čia pasitraukti, šis kilėtas dar turi išlaikyti kelias dienas.

Dar žvilgsniai į dirbančius pio-

nierius, „Gerai, vyrai!“, — šū- ktelėjo jiems bataliono vadas, ir liekėtinai su kariniaku: „Aš vykstu atgal į vadovėte. Be- salisavim imu kartu ir juos per- sūstius divizionai“. Į tylų kuop- os vado klausimą jis atsakė: „Iš sprogindujų skyrų dar nė- ra jokio pranešimo“.

(B. d.)
Vertė Z. R.

Mūsų vyrai prieš raudonuosius

Vėl. Ambronėjus Juozas, buv. 202 d. pulko (Varėnos poligone).

Birželio 23 d. jis rėtas jodė- nojo po pozicijas ir agitavo lie- tuvius karus likviduoti politru- kus ir kitus rusus ir perėti pas- vokėdėtis. Jo dėka atėit zen- tinėis artėlierijs diviziono vė- sė 2-ji baterija išėlio svėkla ir gėrė prisiėngė prie vokiečių.

Eil. P. Stankinas, buv. atė- zentinėis artėlierijs diviziono (Vilniuje).

„Atėtraukdamas iš Varėnos poligono divizionas atvyko į Vilnių. Čia prasidėjo auklėimas pėntis rusus. Tarų tikė karų, kėitėgi pasidėdėsi auklėmas, kėitėgi pėntis, ir t. t. Stankinas jis kurėte- lėtvetus karus išaudyti politru- kus ir nuginkluoti rusus. Po- litrukai buvo nuėauti.“

Eil. Jakubonis Vladas ir Eil. Kazakevičius, buv. 306 atėk. pionierų bataliono (Varėnos poligone).

Bėnant mitekėlyje prie Paluk- nės miestėlo, dalinio politrukas buvo nusistatės nuėauti 306 atėk. pionierii batalionu jaunuvi vadų mokyklos vadą kpt. Svazę ir j. lin. Cerskį Vinčą. Politrukas, sakėsi pabėvėti iš lin. Cerskii, su kpt. Svazė buvo pasilikė toliau nuo kuopos. Ten esantiems lie- tuviems karėviams išė pasia- linėti. Apie politruko sumanygį j. lin. Cerskii praneė Eil. Ka- zakevičius. Tuomet j. lin. Cersk- is nuėgė pas politruką su tuo pat. Eil. Kazakevičium, kuriam išė užstailėty šautuvo. Jiems prisitarinus prie polit-... toj vėtyje kažin kėviu būdu pasil- kė Eil. Jakubonis Vladas pėnti politruką ir parblokė jį žemėn. Politrukas buvo nuginkluotas, sumlėtas ir pasku perduotas vo- kiečiams.

Matyti, Eil. Jakubonis, nuė- jėte politruko nusistatėmū na- duoti lietuvius karininkus, pasli- kėto slapsti sekti politruko veik- cius.

Eil. Jurkėnas Vytautas, buv. 303 vyrų bataliono (Vilniuje).

Karėvėnėse lietuviai karin-

pradėda tartis sukilėti ir nugink- luoti rusus ir komjaunolius. Eil. Jurkėnas nuėgė pakvietėti į samoklą j. psk. Juozapavičių, kuriuo šlovėto poste su komja- unoliu Sakėliu. Eil. Jurkėnas nepagrė komjaunolii pastovyti pakietė, o j. psk. Juozapavičių pakvietė drauge eiti.

Joms beinaut, iš už kampo išėlino politrukus su rusais ir komjaunolius ir suėkė j. psk. Juozapavičių norėdę jį nugink- luoti. Eil. Jurkėnas, nieko ne- laukė, užėlo į antra aukštą ir paleidė šėlį į politruką, kuris buvo nukautas vėtyje. Vienas rusas dar bandė šauti į eil. Jur- kėnė, bet greitė dūgtu. Tuojau pat prasidėjo ir kitų rusų nu- ginklavimas. Antras politru- kas, pamatė tikrąjį padėti, patė nustovė.

Eil. Miliauskas Pranas, eil. Ceulėika ir eil. Kudėma, buv. 204 d. pulko (Varėnos poligone). Už Vaidėninkii lietuviams ka-

riams pradėjus pasidėimėm, priešo rusus, jis visi trys pirmia- sia pūlė savo kuopos vadu ru- šai ten. Vasiliejovą ir jį nuginkla- vo, o paskui buvo perduotas vo- kiečiams.

J. psk. Selivanovas Vacys, buv. korpo ryėių bataliono (Va- rėnos poligone).

Traukiantis Vaidėninkii link, kuopos vadus įsakymu ryšinik- kai nebėgė nuimti telefono li- niėnis. Be to, ir patys nesikiė- bė nuimti. Susirėkus kėitėlis lietuvii ryšininkii tarėsi kas veikti, nes ne vienas neturėjo šovinių. Tuo metu greta jų atė- rado j. psk. Selivanovas (lietu- vius), kuris visoms padalio po 7—10 šovinių. Draugų pakie- tas, iš kur gavo šovinius, pasaka- kė, kad dar penkadienį prieš karą pavėykė užėti šovinių tr 110 jų paėmė. Mat, tikėjęs, kad ru- sai gali jį išvėsti ir todėl buvo pasiryžė, kadai jį šauks pas ko- misarą, gvas nepasiduoti.

IS KARIU ANKETU

Gr. Jarušėnas Petras, kilėš iš Birų apy. Joniškėlio val., Vil- didnio km., buv. 294 d. pulko, ra- vė: Pamatė nusistė sovietii lietuvius, tuoj supratė, kad jau prasidėjo karas. Apie tai pape- sakojau kitiems. Deputatas Jo- naitis, komjaunonėlis— mūsų kuopos raštėninkas eil. Ripkaus- kas ir eil. Krėzėvičius tuoj ma- nos pagasidino, kad aš gaudus skėidėjus, už kuriuos mane gal- išvėsti kur beltos meikos gve- nė.

Likviduojant rusus miške už Vaidėninkii, buvo nuginkluoti ir lietuviai bolševikai: Auksėžia- nus Tarybos deputatas kvoto- jas Antanas Jonaitis ir zampol- tukas Kavalauskas. Ltn. Pe- trulionis paklausė deputatą Jo- naitis: „Ar nori palikti su mumis, ar patė savo draugus eiti?“ Jis Jonaitis prisilėgė balui atsakė: „Kur eia aš bėsiu.“ Žinoma, rusai ir būrii neturė pas savo „draugus“ eiti, niekas nebūtų jo-

leides: mūsų ginklai priešo ju- kas buvo paruošti.

Sulaukė vokiečių, jiems pas- davėme ir drauge perdavėme nuginkluotus rusus ir bolševi- kus.

Gr. Bėrkys Antanas, kilėš iš Telšiu apy. Alėdėžių val., Druk- čiu km., buv. 294 d. pulko 1 Bn pėntėjuo žvalgu būrio, raė: Ka- rut prasidėjus viisi lietuviai ka- rėli buvome linkėmi. Dar prieš karą 1 Bn pėntėjuo žvalgu bū- rio vadas vyr. Tračėvičius rus ramindavo: „Vyrai, tik bėkė kantrūs. Atėis valanda, kad visiems galėsimė bolševikams atė- lyvinti. Vokiečiai viskė mato ir žino“. Bet daug kalbėtė amėis laikais netėgė, ne visai bėrėme sekamii.

Kai prasidėjo karas, mūsų būrio vadas ita. Gerlauskas pa- sakė: „Jau atėbė mūsų tankin- toji valanda“. Ir drauge pabrė- šė, kad 1 vokiečius nesudėvyti, bet prozai pasitalkius pasidėdė-

MARKIOS KOVOS KRYME

BRITAI NETEKO 20.000 TO LAIVŲ, DIENOMIS IR NAKTIMIS BOMBARDUOJAMA MALTA

RYTŲ FRONTAS

Per praėjusią savaitę daugybei Rytų frontu ruošę esant stipriam šalčiui, priekini pultai vėl smarkiai ginsomasis kovos.

Kai kurios priekio įstvirtinimo vietos buvo vokiečių kariuomenės išlygtos, užkėmiant sąrautas, o kitų kitių vokiečių pultai buvo išstatūs prie priekio.

Daug pralėjo puolimų sugrūžio į vokiečių kariuomenės atstiprymas.

Karo aviacija rėmė sausumos kariuomenės atsimušimą kovas, mokat bombarduodama bolševikių užnugario rylių gylis.

Prieš imeno čeruo žymus skalčius sovietų lėktuvų bombardavo suvaktinai žemėje. Toltimoje Haurėje bombardavo buvo daug kartų nukreistas susisiekimas Murmano geležinkelui. Puolanai Maskvą, vokiečių kovos lėktuvai tiksliai pataikė į viena geležinkelio stotį ir sudegė jai.

Maskvos srityje buvo pulios žygiuojantis ir važuojantis kovos, šarvuotųjų pozicijos, sovietų vietovės ir geležinkelai bei aerodromai.

Sen vietas turėjo žymus nepatogų žemomis ir medžiagoms.

Bendrą panaudojant visas Krf. me veikiantis vokiečių ir rumunų karines pajėgas nuo gruodžio 17 dienos vyksta planingose Sevastopolio tvirtovės puolimas. Nu palant laibai smarkių priešpuolių, sunkiose pakrose kovose užima iš giles smarkiai apskriutus ir sovietų gynimo linėjoms ir giliai įsiveržta į priekio pozicijų sistema, Sevastopolio gynimui palengvinti pakankamūs dienomis Kerčio pusiasalio ir ties Feodosija vėl išlaipintos stiprenės priekio pajėgos. Rylimui nu tuo Feodosijoje liktelus sovietų pajėgos, jų kėlimos keliai ir uosto įrenginiai Juodojoje jūroje buvo bombotuoti stipriai lėktuvų junginių. Priekas turėjo didelių nesutelių žemomis ir medžiagoms. Susalnikta keli karai ir žymus skalčius prekinių laivų.

Oro karų vedimo srityje savo drąsiai žemais oro puolimais ypatingai pasiryžę vienas karinių lėktuvų junginys. Daugelyje frontu, to vietų ypač gausyvalybė veikia.

Iš pasakytinių pramėnyčių susižinojome, kad Krymo Iliapintose priekio pajėgos naikinamos. Vokiečių kovos smingavimų lėktuvų ir nalenktųjų jungtinių sėkmingai puolė kelius Juodojoje jūroje. Epyvatorijoje Iliapintose priekio pajėgos staugė puolius buvo sumalniktos atkaklose gatvės kovose. I pietų vakarus nu Kerčio pusiasalio nedideliis formacijomis plėgėsi dalinys buvo sumūstas rumunų junginys.

VAKARŲ FRONTAS

Rylimus su ginkluota sąlygine bėgima prieš didžiąja dritinąja, kovos lėkėvaus sėkmingai puolė uostus ir radijo įrengimus Faroerų salose ir Shetlande bei pramonės įrengimus Anglijos rytų pakraščiūose.

Atlanto vandenyne, Ledinuojuose ir Viduriniojo jūrose povandeniniai laivai paskandino keturis laivus, jų tarpie viena didžiulė tankininkė, bendros 20.000 tonų talpos. Patalibus turėdama, kiti du laivai buvo suvaldomi.

VIDURINIO JŪRA — ŠIAURĖS AFRIKA

Situ lalkotarių Šiaurės Afrikoje Solumo ir Agebados srityje ypač sėkmingai karinė veikia. Su nalkinta daug prieš šarvuotųjų. Bombuojant rytų sunkvežimius, ruos, degamoms medžiagoms ir palapinių stovyklas Cirenajkoje ir Marmarikoje įvyko didelių gaisrų.

Malto saloje vokiečių kovos lėktuvai dienomis ir naktimis darsigeli karinių puolė aerodromus ir kelių karinius įrengimus. Patalibus bomba halsė ir tarp patatųjų lėktuvų kilo smarkių sprogtimų ir galus.

Sėkmingai aviacijos puolimai buvo nukreipti į Tobruką ir Bengazį. Ties Bengazi jūroje patalibus bomba buvo smarkiai suvaldita vienas priešio nalkintojas. Pula rytų aerodromai, krantinės,

AFRIKOJE VOKIEČŲ IR ITALŲ KARIUOMENĖS KILIAS SAVAITES DIDYRINKAI ATSLAPYVUS, DABAR BARDIJŲ ŪRĖMĖS PRIEŠAS.

Nuo gruodžio 24 iki 31 d. britai neteko 58 lėktuvų, iš jų 33 buvo nuniokoti viršumi Viduriniojo jūros ir Šiaurės Afrikoje. Tuo pat metu per kovas su Didžiąja Britanija žuvo 18 vokiečių lėktuvų.

Manilos reikšmė

Japonams įvyplavus į Manilą, netik nesumas Jungtinių Valstijų karinių pajėgų likimas Luzono saloje bei ir to Japoniai kankintai išvėsiavė vienos Filipinose.

Politiškai Manilos kankintavimas reikšė dar vienos Anglijos ir Jungtinių Valstijų imperializmo tvirtėme pasalinama, o tiksliai atvėlika laivoms karu metul tatal suteikia kankintai kontroluoti Filipinuose turintis šiu sal geležies, medvilnės, kanapių ir cukraus šaltinius.

Vienas komentaras apie Jungtinių Valstijų cinišoni strategiją sakoma, kad Filipinų svyrimosi sėkmingo sudėmos prielastis buvo šios: 1) sumalniktos Jungtinių Valstijų laivų zruodžio 8 d. Pearl Harborio turto aviaciniai ir kita vienas Jungtinių Valstijų laivus, kurials buvo stikluma. Kitas karis sustiprinti Filipinų svyrima, 2) ner didelis ivertinimas nerolero Mak Rihuro pasibūlimi salitumo, kas netvėsi erki netikro saugumo; 3) smulkios zruodžio salvyvos žuti Filipin saloms; 4) kankintai laimoni karinių pajėgų tvirtinimo ir ryšium ivertinimas.

PHILIPINAI

Filipinat sudaro šemės ploto viaso apie 300.000 km² ir turi apie 16,5 milijonų gyventojų. Didelė ir vertinga kolonijų sritis, kurių ypatinga reikšmė yra dėl jų tropiškos augmenijos, kiti svarūs ryšio cūkaraus, kobos, Manilos kanapių ir tobako. Didelės apimtys kopulės tiksliai (tiksliai) befinat. Malajų gyventojų kultūra svėntuosius pavėltė tarp, kad tie JAV valdyma dar gali palkėti tik didis, kas išsitingamas buvo privedtas priešėti šiai salų grupei 1946 m. suteikti pilna nepriklausomybė.

HONGKONGAS

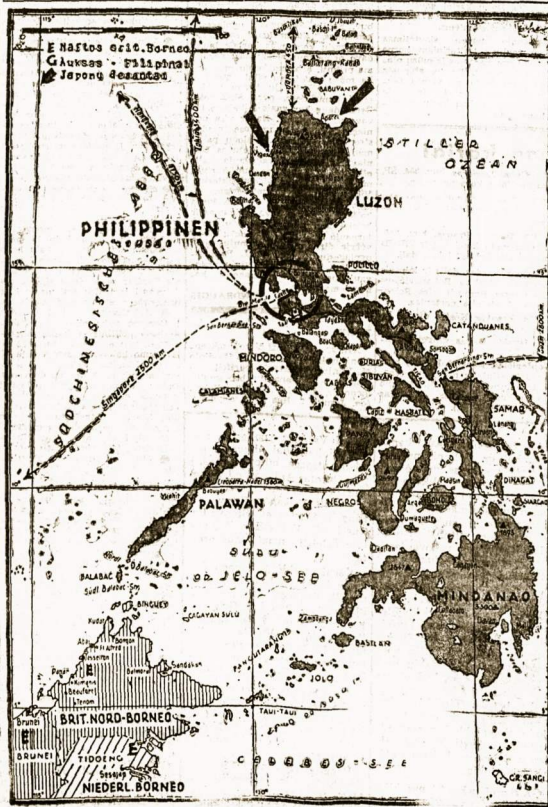
Nuo Filipinų pralaužtos lūtrė ir oro susidėkimo linijoje i britų imtyroje kolonijas yra Hongkongas kurie raudamasis prie pietų Kinijos krantės artį Kantone upės itaka, yra ypatingai reikšminga angų prekybos bazė Rytų Azijoje, ir latio šaliausios britų imperijos atramos punktas Toltimoje Rytuose Anglijai turi ypatingas svarbos. Hongkongas 1842 m. po oltimo karu autarimui iš Kinijos turėlo būti atkankintai Hongkongas turi litypal 1000 km² ploto su beveik vienu milijonu gyventojų.

SINGAPŪRAS

Strateginiai svarbiausias Rytų Azijos pietinis Singapūras, kuris turio tvirtovė Singapūras, kuris raudai svarbiausios vietoje Malakos saloje. Jis kank oltimui rytų Gibrauro usdaro priklina prie Indijos ir Rytų Azijos krantų, tuo palkėti tik didis, kas išsitingamas buvo privedtas priešėti šiai salų grupei 1946 m. suteikti pilna nepriklausomybė.

HANGKOKAS

Banokos yra Tajo salinė ir kuli ant abiejų Memno upės krantų, kuri yra centrinė Tajo gyvenimo sritis. 20 km vėra ir ledinimo i Štamo (Ianka, Pasukintinis delimitas. Banokos šalvėty 61,0 kvadratinė ir skaitinavaus. Utena lėnės Indijos miasa, gyvenojų skaitius yra patsekus jau milijonu kvadratinė. Banokos yra didelis mazzas tolimu rytu oro linijų įtrasas vias Tajo geležinkelui.

Filipinai, kurių sostinė Manilė ir JAV karo laivyno bazė Cavite (Japonų rankose).

Mes informuojame

HAVA ū SALYNAS

Havajų salynas, kuris raudai 3800 km² vakarus nuo San-Francisko, pagrinda sudaro situkios didesnis vulkanikos salų kuriose didi deringos žemės ir palankus klimato, auginama didelias ploto kultūrai vėntos bėnū ir kitos pėnū plantacijai. Havajų salynas vias turi 16.393 km². Gyventojai (apie 300.000) raudai bėnū ir kitos, tarp jų stipri mazzma yra Japonai, kurių yra apie 150.000. Šitas salos iki 1908 m. buvo nepriklausomas, bet buvo valdomos avsyvotai vienas karis, lėnės, minėtas metais šis buvo atsivėntos J. A. V. Pėnės Pearl Harbour Oko saloje buvo pėnta į vieną iš stipriausių JAV karo laivynų bazių.

WAKE SALA

Ypatingai didelės strateginės reikšmės turi Wake sala, kuri raudai dideli vandenyne, padauselyje kankintai vėntos bėnū ir kitos mazz korolis sala, vos 7,6 km² JAV bazė. Svarbi kabo kabeilo ir anglių stotis šalyje. Wake sala, o paskutiniame metais ypač svarbi tarpdėnties oro laivyno bazė Ramlajame vandenyne.

GUAMO SALA

Šiaurės Amerikos apgyvendino punktas Guam priklauso Martauų salų grupei, tai 544 km² dydžio sala su 25.000 gyventojų. Tai pat ir Guamo sala yra svarbios reikšmės JAV, kabo kabeilo stotis ir karo laivyno bazė avyntos bėnū ir kitos naskantū, paties i didžiū Filipinų salyną, kuri Ispanija po nelaimingos kankintai kankintai kankintai kankintai ir ryšium ivertinimas.

PHILIPINAI

Filipinat sudaro šemės ploto viaso apie 300.000 km² ir turi apie 16,5 milijonų gyventojų. Didelė ir vertinga kolonijų sritis, kurių ypatinga reikšmė yra dėl jų tropiškos augmenijos, kiti svarūs ryšio cūkaraus, kobos, Manilos kanapių ir tobako. Didelės apimtys kopulės tiksliai (tiksliai) befinat. Malajų gyventojų kultūra svėntuosius pavėltė tarp, kad tie JAV valdyma dar gali palkėti tik didis, kas išsitingamas buvo privedtas priešėti šiai salų grupei 1946 m. suteikti pilna nepriklausomybė.

HONGKONGAS

Nuo Filipinų pralaužtos lūtrė ir oro susidėkimo linijoje i britų imtyroje kolonijas yra Hongkongas kurie raudamasis prie pietų Kinijos krantės artį Kantone upės itaka, yra ypatingai reikšminga angų prekybos bazė Rytų Azijoje, ir latio šaliausios britų imperijos atramos punktas Toltimoje Rytuose Anglijai turi ypatingas svarbos. Hongkongas 1842 m. po oltimo karu autarimui iš Kinijos turėlo būti atkankintai Hongkongas turi litypal 1000 km² ploto su beveik vienu milijonu gyventojų.

SINGAPŪRAS

Strateginiai svarbiausias Rytų Azijos pietinis Singapūras, kuris turio tvirtovė Singapūras, kuris raudai svarbiausios vietoje Malakos saloje. Jis kank oltimui rytų Gibrauro usdaro priklina prie Indijos ir Rytų Azijos krantų, tuo palkėti tik didis, kas išsitingamas buvo privedtas priešėti šiai salų grupei 1946 m. suteikti pilna nepriklausomybė.

HANGKOKAS

Banokos yra Tajo salinė ir kuli ant abiejų Memno upės krantų, kuri yra centrinė Tajo gyvenimo sritis. 20 km vėra ir ledinimo i Štamo (Ianka, Pasukintinis delimitas. Banokos šalvėty 61,0 kvadratinė ir skaitinavaus. Utena lėnės Indijos miasa, gyvenojų skaitius yra patsekus jau milijonu kvadratinė. Banokos yra didelis mazzas tolimu rytu oro linijų įtrasas vias Tajo geležinkelui.

Trūksta „KARIO“ Nr. 2

Savisaugos Dalys, kuriose dar yra likę neišplėnita šio numerio, prašome skubiai grąžinti „KARIO“ redakcijai.

„KARIO“ PLATINYOJAMS. Visi platintojai už parduotus atskirus „Kario“ numerius gaū atskaitydį, kartų, per. mėnesį